

Celita naša zahteva je, da se družinski očetje sploh oproste od aktivne vojaške službe in se uporabijo kvešjemu za upravne službe. Ravno tako smatramo preveč in predolgotrajne o-rožne vaje kot nepotrebne in jih je o-mejiti treba.

Iz stališča davkoplačevalcev pa smo mišljenja, da imamo veliko pre-več visokih in predobro plačanih ak-tivnih oficirjev, ne oziraje se na po-trato, ki jo opazamo sicer pri celi vo-jaski upravi. Dobro bi bilo, ako se vsi poslanci brez razlike na stranko za-čeno enkrat temeljito baviti z vojaški-mi izdatki, kajti s tem bodo ogromno dobroto napravili našim davkoplače-valcem. Omenimo tukaj samo en prak-tični vzgled! Po Mariboru se vidi in seveda drugod tudi, kako za vsakim oficirjem jaha sluga. Vidimo vojaka, ki na konju hodi po mleko in smeta-mo, vidimo ob nedeljah višjega oficir-ja, ki jaha s svojo ženo, pa imata še tudi vsak svojega sluga na konju in povrh še pride vojaška dvovprezna ko-šija z deco in znanci in zraven seve-da tudi vojak! Tako ima poleg konjen sam oficir še tri vojake. Ali je to v o-brambo države potrebno? Je to za dr-žavno blagajno koristno? Je še cela vrsta takšnih reči, a mi omenjamo le takšne, ki jih lahko vsak vidi in vsak opazuje.

Mnogo, mnogo bo treba preurediti v naši vojski. Mi smo se na kratkole-dotaknili glavnih nedostatkov. Tudi na ziranje, da je vojak in oficir kaj več kot drugi, po militarističnem pruskem vzoru skuša pri nas dobivati tal. — Kdor je resničen, demokratičen držav-ljan, in bo vselej in povsod zastopal mnenje, da je organizirana vojska le sredstvo in orodje za obrambo, ki ima služiti državljanom, nikakor pa voja-štvo, posebej še kakšna klika, pa naj bo „bela“ ali „črna roka“ ni gospodar državljanov na služe.

Pogreb kralja Petra.

Dne 22. t. m. so spremili iz Beo-grada v Topolo ostanke velikega kral-ja. Ogromne množice ljudstva so po-kojnemu vladarju izkazale zadnjo čast. Ves Beograd je teknoval v po-čaščenju spomina Osvoboditelja Hrva-tov, Slovencev in Srbov.

Spreveda.

Na čelu spreveda, ki se je pomi-kal ob 9. uri od saborske cerkve pro-ti kolodvoru, je jahal poveljnik spre-veda, vojvoda Stepa Stepanović. Kral-jevi gardisti so nosili tri križe, go-jenci vojaške akademije pa žitno klas-je (po pravoslavnem običaju). Na be-lih konjih so jahal trobentači. Za njimi godba, ki je svirala posmrtnice. Zastave vojaštva so bile zastrite v črnih pajčolanih.

Kraljev konj.

Dva častnika generalnega Staba sta peljala v črno odetega, lepega konja pokojnega kralja.

Venci.

Vencev je bilo toliko, da so jih peljali na sedmerih avtomobilih.

Društva.

Za venci je korakalo deset pevs-kih društev. Društvom je sledila duhovščina

vseh veroizpovedi. 150 duhovnikov je opravljalo za pokojnega kralja molit-ve. Na čelu duhovnikov so korakali pravoslavni patrijarh Dimitrij, za-grebški nadškof dr. Bauer (katoliški) in pravoslavni metropolit dabro-bosanski, Peter. Zastopan je bil tudi poglavar muslimanskih vernikov, sa-rajevski Reis-Ul-Ulema.

Znamenja kraljeve oblasti.

Dva generala sta nosila kraljev-sko krono in žezlo. Vojak-gardist pa kraljevo sabljo.

Krsta.

Krsto z zemeljskimi ostanki po-kojnega kralja so peljali na lafet zgo-dovskega topa, ki je za časa svetov-ne vojne oddal 16.000 strelkov. V lafeto je bilo vpreženih 100 vojakov, ki so jo vlekli s pomočjo z državnimi barvami obdana vrvi.

Kraljeva rodbina.

Za lafeto so stopali člani kralje-vega doma in sicer: knez Arzen, knez Pavle, princ Gjorgje in knegin-ja Jelena. Za kralj. rodbino so kona-

kali člani vlade, narodne skupščine, zastopniki tujih držav itd.

Odhod vlaka.

Vlak s pokojnim kraljem je krenil iz Beograda ob 10. uri 5 min. dopol-dne. Med groženjem topov so odpel-jali največjega prvoboritelja jugoslo-vanske svobode k zadnjemu počitku. Kralja Petra so še isti dan položili v lastno grobnico, ki si jo je svoj čas pustil zgraditi v Topoli, v rojstnem kraju Crnega Jurija.

Udeležba.

Pogrebni svečanosti se je ude-ležilo okoli 100.000 udeležencev in gle-dalcev. Iz cele države je prihitelo v Beograd 30.000 udeležencev.

Muropoljci!

V nedeljo, dne 4. septembra po-poldne po večernicah (ob 4.30 uri) bo pri Sv. Križu na Murskem polju pred Slomšekovo dvorano

velik ljudski shod

za okraje Ljutomer in Gor. Radgona. Govorijo poslanci Jugoslovanskega kluba in drugi govorniki o sedanjem političnem in gospodarskem položaju, o davčnih bremenih ter o drugih pera-kih vprašanjih. Vabimo na shod naše župane, svetovalce, odbornike in vse somišljenike iz Murskega polja in spodnjih Slovenskih gor. Organizir-rajte prihod udeležencev na okrašenih vozovih. Zastopana naj bo vsaka žup-nija in občina. Po shodu bo sestanek županov, svetovalcev in občinskih o-bornikov SLS v svrhu ustanovitve o-krajnega odbora Zupanske zveze ter razgovor volilcev z našimi poslanci.

Razglasite shod prihodnjo nedeljo pri vseh cerkvah.

Slov. kmetška zveza.

Politični ogled.

Kraljevina SHS. Našega kralja Petra I. Velikega so v pondel-jek z vso slovesnostjo ob ogromni ude-ležbi položili k večnemu počitku. Naš novi kralj Aleksander se slavnosti po-greba vsled bolezni ni mogel udeležiti. Vsled obolenosti na slepiču se zdra-vi v Parizu. Njegovo zdravstveno sta-nje je po poročilih iz Beograda zado-voljivo. Ko bo naš novi kralj popolnoma okreval in se vrnil v domovino, bo položil prisego na ustavo. Zaseda-nje zbornice je odgodeno na nedoločen čas, večina ministrov in poslancev za-pusti Beograd.

Tedenske novice.

t Za samoupravo Slovenije se se nadalje izrekle sledeče občine: Gru-ševje dne 24. 7. (v drugič in ob enem za revizijo ustave), Legen dne 24. 7., Oplotnica dne 24. 7. in Brezno dne 7. avgusta t. l.

t Veliki zvon v mariborski stolni-ci je počil in izgubil s tem svoj mili-m mogotni glas. Zgodilo se je to na nedeljo proti večeru, ko so zvonili v spomin umrlemu kralju Petru. Zvon je bil zlit leta 1710 in ustno izročilo pravi, da so mariborske gospe in de-klke dale zanj svoje srebrne pasove. Tehtal je baje 99 starih centov. Po-manjkljivosti pri gempelju so povze-čile to škodo.

t Naši državni dolгови. Naši dr-žavni notranji in zunanji dolгови zna-šajo 30.151.400.000 jugoslovanskih K. Ker šteje naša država 14 milijonov prebivalcev, bi prišlo na vsakega ur-žavljanca 2154 kron državnega dolga. Ta številka bi navidezno ne bila tako strahovito visoka, toda ako pomislimo, da imamo v naši državi na milijone oseb, ki so brez premoženja, je vendar le ogromna.

t Poraz slabostojnih pri Mali Ne-delji. Pri ponovnih občinskih volitvah v občini Mala Nedelja je Slov. kmet-ska zveza zmagala na celi štiti. Sla-bostojni še kandidatne liste niso mogli sestaviti. Naša lista je torej zmagala kar brez volitve. V slabostojnem Ba-bilonu je sedaj velika zmešnjava. Sla-bostojni generali: Mihalič, „Inžener“ Lupša, Kocbek in Znidarič hodijo se-daj klaverno okoli. Vse njihove „seje“ pri Kocbeku niso prav nič izdale. Na-

si Malonedeljanci se niso dali ome-h-čati od slabostojnih obljub. Ostali so zvesti Kmetški zvezi. Se slabostojni ve-likan Nemec od Sv. Jurija jih ni mo-gel omečati. Tem prerokom se sedaj vse posmehuje. Se nadečitelj Ceh jih ni mogel oteti te nesreče. Kdor drugim jamo koplje, sam v njo pade. Po vseh župnijah obrača vrlo slovensko naše ljudstvo hrbet izdajalski Samostojni, ki je sokriva sedanjih velikih davkov, in ki je po svojih poslancih naravnost kriva, da smo namesto slovenske sa-mouprave dobili srbski centralizem. Vrlim našim možem in mladeničem pri Mali Nedelji pa iz srca čestitamo k si-jajni zmagi!

t Plačilo izdajalcev naših pravic in koristi! G. Mermoljo je nagnalo na-še zavedno ljudstvo pri Sv. Marjeti ni-že Ptuja. V nedeljo, 14. t. m., je hotel imeti pri cerkvi shod, a je moral o-b-rati svoja šila in kopita. Ljudstvo mu je klicalo: „A ti si tisti Mermolja, ki prinašaš samo zgago med nas. Ti si tisti, ki si pomagal v Beogradu pro-dajati slovensko samoupravo za beo-grajski centralizem. Ti si od tiste Sa-mostojne stranke, ki je dobila od na-šega krvavega davčnega denarja 200 milijonov K za to, da je nas Slovence po svojih poslancih izdala in prodala. Ti si od tistih žalostnih poslancev, ki ste v vladi po svojem Puclju glasova-li za to, da so Turki dobili 1200 mili-jonov K za svoje glasove. Le pojdi! Glej da zgineš z naših slovenskih tal!“ Tako obsodbo govori zavedno slo-vensko kmetško in delavsko ljudstvo nad človekom, ki je iz gole strahopet-nosti pred Italijani zapustil domačo go-risko zemljo in prišel med nas složne slovenskoštajerske brate delat zgago. Obžalujemo one zasleplence, ki vkljub vsem tem dogodkom še niso zapustili izdajalske Samostojne. Spametujte se, bratje, kakor se jih je že spametovalo na tisoče, ki so prišli nazaj v tabor naše Kmetške zveze.

t Tatovi v vinogradih. Iz več kra-jev mariborske vinorodne okolice nam poročajo o velikih tatvinah grozdja. Tako so nekemu vinogradniku v Sent Petru kršeni „ptiči“ pokradli v eni noči polovico grozdja, ki je bilo za si-lo zrelo. Mnogo slabodozorelega groz-dja pa je ležalo razmetano po fleh. — Slišimo, da tatovi prodajajo grozdje v Mariboru 1 kg po 32–40 K. Čudimo se, da tržna policija ne zahteva od vsakega, ki nese grozdje v meso, po-trdilo občinskega urada, da je lastnik vinograda.

t Zmaga SKZ. Pri obč. volitvah dne 14. t. m. v St. Janžu pri Velenju je zopet odnesla lepo zmago naša KZ. Dobila je 127 glasov (10 odbornikov), socialdemokrati so dobili 37 glasov (2 odbornika) in slabostojni vkljub stra-šni agitaciji in popolnem zaupanju na sijajno zmago samo 51 glasov (4 odbor-nike). Zmaga slabostojnih je torej v primeri s prvimi volitvami tako sijaj-na, da so izgubili enega odbornika na račun socialdemokratov. O ponareja-nju podpisov od strani slabostojnih, o volilni agitaciji itd. pa ob pritiku kaj več. Vsa čast pa našim zavednim vo-lilcem!

t Prava nadloga za naše kmetško ljudstvo so razni avtomobili, ki drčijo po naših cestah. Ljudem plašijo konje in drugo vprežno živino in tudi dru-ge avtomobilske nesreče so na dnev-nem redu. Tako n. pr. je avtomobil kneza Windischgratza dne 16. t. m. v Trojanah smrtno nevarno povozil glu-honemega tesarja Korošca, teden po-prej je pa nek drug avtomobil povozil cestarja Hribernika. Na Vranskem je nek neznani avtomobil povozil nekega tamošnjega kmeta, nakar jo je prav po vitežko odkuril. Pozivljamo vlado, da nemudoma omili avtomobilsko nadlogo.

t Nova bolezen. Ljudje po mestih so zboleli na novi bolezen. Na vsak na-čin hočejo imeti meso silno poceni. To se pravi, ceno živini bi radi znižali na tako nizino, da živinorejce niti polovi-ce siroškov ne bi imel kritih. In seda-nji mačni položaj živinorejcev, ko jim suša uničuje živinoreje, izrabljajo vsi: mestno prebivalstvo, mesarji, izvozn-i-čarji in prekupci. Vse kriči: Cene ži-vini doli! Nikjer pa skoro ni slišati, da bi kdo teh ljudi zahteval, da se naj-istočasno znižajo tudi cene za tovar-niške izdelke: za obleko, obuvale, za stroje, železje, cement itd. Kmetško ljudstvo gospodarsko uniči, bogatega židova pa ščitit, to je nova bolezen, k-

se je lotila vseh kmetijskih neprijatel-jev. Prav je imel kmet, ki je na zad-njem semnju v Mariboru rekel: Sedaj bi nam h... rad pomagal kožo sleci! Le čakajte! Po zimi ne boste imeli ne mleka, prihodnjo spomlad in poletje pe-mesa ne!

t Samostojneži kot zadrugarji. Ko-likor naše kmetijske zadruge našemu kmetu koristijo, bodo naši kmetje ve-deli sami pač najbolje. Koliko pa je našim ljubim samostojnežem za pro-speh in procvit naših kmetijskih za-drug, kaže drastično naslednji slučaj: Martin Zidarn, veletrgovca v Smart-nem ob Drefi, je član Konzumne za-druge v Gornjemgradu in je svoj čas tej zadrugi posodil 10 vreč, od katerih se je ena izgubila. Pred kratkim pa je — berite in se čudite! — poslal za-drugi naslednji račun: Za obrabnine devetih vreč 450 K, za eno izgubljeno vrečo 200 K, skupaj torej 650 K. Vsa-ka pripomba k temu bi bila odveč.

t Šest oseb utonilo. V Gradiscu pri Tišini v Prekmurju sta dne 8. t. m. utonila na levem bregu Mure bra-ta Pučko in nek mož iz Petanjec, ko so spravljali mlinski čoln iz desnega brega na levi breg Mure. Istega dne so še tudi tri druge moške osebe ut-nile pri kopanju v Muri.

t V kn.-šk. dij. semenišču v Ma-riboru so bili na novo sprejeti: sedmo-šolec Bajlec Fr. iz Bogojine in šesto-šolec Horvat Ivan iz Črensovec, Prek-murje; četrtošolec Pušnik Josip iz Pri-hove; tretješolci Irgl Fr. od Sv. Ur-bana pri Ptuj, Klasine Anton iz Cir-kovec, Stanek Leopold od Kapele in Voj Norbert iz Slovenjgradca; drugo-šolci: Bratuš Alojzij iz Negove, Lo-renci Janez iz Vuzenice, Orešnik Jo-sip iz Ljutomera in Padovnik Ant. od Sv. Trojice v Slov. gor. Celoletno pla-čilo za vsakega gojenca je najmanj 3 tisoč K, ki pa se more med letom po potrebi ali znižati ali zvišati.

t Bolečine po porodu. V Gradcu je mnogo „dostojanstvenikov“, oficir-jev, uradnikov, nemških političnih a-gitatorjev, ki so na stroške ljudstva dobro živeli in lenuharili, zato pa na-še zaničevali in naše ljudstvo in njegov jezik blatili. Ti ljudje so podobni Iz-raelcem v puščavi, ki tudi niso mogli pozabiti na polne lonce. Tako pišejo še vedno knjige in spomenice, kako je potrebno, pod Nemce in posebej pod Gradec spraviti naše Slovensko Sta-jersko. Takšno knjigo in spomenico je spisal tudi lačni plemenitaš Lusehin-Ebengreuth. Pa ne bo nič, vi nemški lačenbergerji! Slovenci vas ne bomo več redili. Naše meje med nami in va-mi v bivši Stajerski so določene. Mi narodno svobodni Jugoslovani si bo-mo pa na znotraj že vse uredili, da bo nam prav. Iz naših tožadnih pre-pisov si ne delajte prav nobenih upov!

t Skupščine prodajalen I. delav-skega konsumnega društva bodo po sledečem redu: dne 28. avgusta t. l. po prvi službi božji v Breznem, popoldne po litanijah v Rušah; 4. septembra po prvi službi božji v Sv. Križu pri Litiji, popoldne po liti-nijah v Smartnem pri Litiji; dne 8. septembra t. l. po prvi službi božji v Križah, po 10. službi božji v Tržiču; dne 11. septembra po 10. službi božji v Skofji Loki, popol-dne po litanijah v Kranju. Na teh skupščinah se bodo obravnavale vse važne zadruge zadeve, volili se bo-dó tudi zaupniki. Člani, udeležite se polnoštevilno svojih skupščin!

t Sv. Jožef pri Celju. Angeljska nedelja se bo obhajala dne 4. septem-bra 1921.

t Dekliški tabor v Zavrču. Na praznik Vnebovzetja M. D. se je vršil pri cerkvi Matere božje v Zavrču ve-liki dekliški tabor združen s cerkveno slovesnostjo. Po slovesnem opravilu je bilo zborovanje pred cerkvijo. Udele-žila se je tabora ženska in tudi moš-ka mladina iz završke in drugih so-sednjih dekanijs ter celo iz Hrvaške-ga. Bila je to prekrasna manifestacija katoliške misli v Halozah, kjer so ta-mošnja dekleta prvič javno nastopila s samostojno sestavljenimi govori. Le-neustrasno naprej! Bog živi!

t Strašen sad prepira. Poročati smo že, da je na veseloj plantinskega društva v Rušah v prepiru zabodel ne-ki delavec abiturienta Serajnika, ki je bil takoj mrtev, ker je izkravav. Sedaj nam poročajo, da je umrl tudi ta delavec vsled poškodb, ki jih je do-